

Suomalaispellot kaipaavat kipeästi kunnostusojituksia

SAARA OLKKONEN

Lähes kolmannes Suomen pelloista on vuokrapeltoja. Läheskään kaikki vuokraisännät eivät ymmärrä toimivan salaojituksen merkitystä hyvän sadon tuottamisessa.

.....

TARVASJOKI (MT)

Maan kasvukunnon rapautuminen on kasvava ongelma kasvinviljelyvaltaisessa Lounais-Suomessa. Erityisen suuri ongelma se on vuokrapelloilla.

”Suomalaistilojen viljelemistä pelloista jo liki kolmannes on vuokrattuja. Varsinkin lyhyet, jopa alle viiden vuoden vuokrasopimukset vähentävät vuokralaisen halua tehdä maan kasvukuntoa edistäviä investointeja”, toteaa projektikoordinaattori **Kaisa Riiko** Järki-hankkeesta.

Kasvukunnon ylläpito edellyttää muun muassa toimivaa salaojitusta. Yksipuolista kevätviljojen viljelyä pitäisi välttää. Etua olisi myös karjanlannan tuomasta eliötoiminnasta.

Pitkällä tähtäimellä tärkeää on myös torjua maan happamuutta kalkituksella.

”Jos ajatellaan vain lyhyen aikavälin hyötyjä, kalkitus ei hyödytä. Sen edut tulevat näkyviin vasta, kun tarkastelujakso on pidempi”, toteaa Helsingin yliopiston maaperä- ja ympäristötieteen professori **Markku Yli-Halla**.

”Toisaalta se, miten paljon Suomessa silti peltoja kalkitaan, kertoo suomalaisten viljelijöi-

Salaojitus vaikuttaa maan rakenteeseen, Markku Yli-Halla (vas.) kertoo Juha Rainingolle, Eero Reinilälle, Kaisa Riikolle ja Kari Rainingolle.

den korkeasta moraalista.”

Siitä huolimatta Yli-Halla näkee tämänhetkisessä tilanteessa merkkejä vakavasta uhasta.

”Niin Varsinais-Suomen savisilla mailla kuin muuallakin maassa näkee sateiden jälkeen, miten vesi seisoo pellolla. Se voi kertoa siitä, ettei maan rakenne ole kunnossa ja ojitus toimii huonosti. Vaarana on, että sato-

tasot alkavat heiketä.”

Toimiva ojitus eduksi ympäristölle

Yli-Hallan mukaan salaojitusta voi pitää myös tärkeänä ympäristönhoidon muotona.

Sen osoittaa hänen mukaansa muun muassa MTT:llä Joki-oisilla tehty kunnostusojitus. Vanhat 1950-luvulla tehdyt ojitukset uudistettiin.

”Aikaisemmin valtaosa peloilta poistuvasta vedestä oli

pintavaluntaa. Ojituksen kunnostuksen myötä veden reitit muuttuivat siten, että salaojavalunta lisääntyi ja sen myötä ravinteiden valumat ja eroosio vähenivät.”

Investointi huomioon vuokrahinnassa

Tarvasjoelta kotoisin oleva Yli-Halla on – jo ammattinsakin puolesta – esimerkki vuok-

ranantajasta, joka ymmärtää maan kasvukunnon merkityksen.

Hänen kotitilansa peltoja vuokraava **Juha** ja **Kari Rainingon** maatalousyhtymä on tehnyt lohkoille korjausojituksia ja huolehtinut niiden kalkituksesta.

Vuokrasopimuksessa salaojituksista on sovittu lohko-kohtaisesti.

Investointien aiheuttamat kustannukset on huomioitu vuokrasopimuksessa, jonka Yli-Halla ja Rainingot ovat tehneet investointeja vaativista lohkoista. Vuokratasoa on tarkastettu jonkin verran alaspäin.

Vastaavan sopimuksen Rainingot ovat tehneet myös toisen maanomistajan, **Eero Reinilän**, kanssa.

Reinilä korostaa arvostavan sa vuokraajan satsausta.

”Vuokran alennus tuntuu pieneltä hinnalta siitä työstä, jota Rainingot pellon hyväksi tekevät.”

Kaikki vuokranantajat eivät kuitenkaan suhtaudu investointeihin samalla tavalla kuin Yli-Halla ja Reinilä.

Tilanne on erityisen hankala sellaisilla vuokramailloilla, joiden omistaja laskee vain investointien aiheuttamia kustannuksia ja vuokratulojen menetyksiä.

”Pellon omistajan kannattaa nähdä salaojitus kiinteän omaisuuden arvon säilyttämisellä tai kasvattamisena”, Riiko pohtii.

Pilkkomalla kustannukset kuriin

Salaojitusrakojitsijoilla on menossa kiireinen kesäkausi. Ojitettavaa olisi maakunnassa paljon, ja alalla olisi tilaa uusillekin taitaville yrittäjille, Riiko pohtii.

Lietolainen salaojaurakointiyhtiön, Alikirri Ky:n työntekijät ja koneet ahkerivat juhannusviikolla Rainingon pellolla.

”Salaojitusta kannattaa tehdä pienissä erissä joka vuosi. Silloin certaintestoinnista ei tule niin kallis”, Kari Raininko neuvoo.

JUHANI REKU